

Αρχαία φιλοσοφία

Ηθική Φιλοσοφία

Μαθηματικά

Στατιστική

Λογιστική

Οικονομετρία

Θεωρία Παιγνίων

Πειραματική Οικονομική

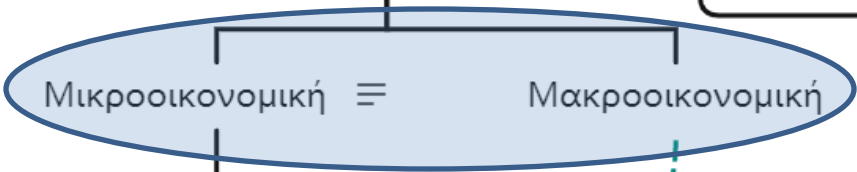
Κοινωνιολογία

Ανθρωπολογία

Ψυχολογία

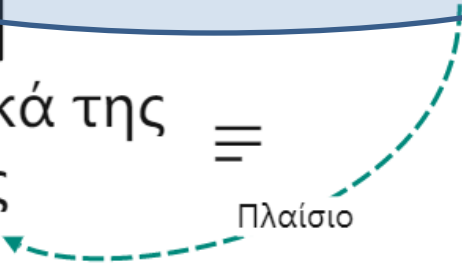
Φιλοσοφία του νου

Οικονομικά

Οικονομικά της
Διοίκησης ≡

Πλαίσιο

Εισαγωγή στην Μικροοικονομική

Μίκρο και Μάκρο

- Ποια η διαφορά μεταξύ Μικροοικονομικής και Μακροοικονομικής;
- Φαινομενικά απλή απάντηση.

Τί είναι η Μικροοικονομική;

Η Μικροοικονομική είναι η **επιστήμη** που εξετάζει **κοινωνικές επιπτώσεις** της αλληλεπιδράσεις **ορθολογικών ατόμων** που επιδιώκουν αυτό που αντιλαμβάνονται ως **ατομικό συμφέρον**.

- Η οικονομική ως *Επιστήμη*
- *Ορθολογισμός και ατομικό συμφέρον*
- *Κοινωνικές επιπτώσεις, Μολύβια και Κλιματική Αλλαγή*

Τί είναι η Μικροοικονομική;

Οικονομική ως Επιστήμη

- Σε αντιδιαστολή με την φυσική ή την χημεία εμείς δεν έχουμε (κατά κανόνα) εργαστήρια όπου ξανά δημιουργούμε τις συνθήκες του πραγματικού κόσμου για να ελέγχουμε τις υποθέσεις μας.
- Όμως όλες οι επιστήμες προοδεύουν μέσα από την διαμόρφωση και τον έλεγχο υποδειγμάτων που παράγουν υποθέσεις. Με αυτήν την έννοια **η Οικονομική είναι επιστήμη.**

Τί είναι η Μικροοικονομική; Ορθολογισμός και ατομικό συμφέρον

Ορθολογικοί στην
επιδίωξη του
ατομικού
συμφέροντος όπως
το
αντιλαμβανόμαστε

Άτομα κάνουν τις
καλύτερες επιλογές με
δεδομένες τις συνθήκες
που επικρατούν

Δεν προϋποθέτει πως το “καλύτερο” ορίζεται σε σχέση με κάποιο
αντικειμενικό μέτρο

Αντιθέτως, “καλύτερο” προσδιορίζεται **υποκειμενικά** από το κάθε
άτομο

Τί είναι η Μικροοικονομική;—

Κοινωνικές επιπτώσεις, Μολύβια & Κλιματική Αλλαγή

Σε τελική ανάλυση μας ενδιαφέρουν οι **κοινωνικές επιπτώσεις** της αλληλεπίδρασης ορθολογικών συμπεριφορών που εξυπηρετούν το ατομικό συμφέρον

“Ισορροπία”

Η κατάσταση που καταλήγουμε όταν όλοι κάνουν το καλύτερο που μπορούν με δεδομένες τις συνθήκες (και με δεδομένο τι κάνουν όλοι οι υπόλοιποι)

Αυτό σημαίνει πως κανείς δεν έχει κίνητρο να αλλάξει την συμπεριφορά όταν έχουμε φτάσει σε ισορροπία

Οικονομική, Κίνητρα & Οικονομικά Υποδείγματα

Οικονομικά υποδείγματα και απλούστευση:

- Οικονομικά υποδείγματα αποτυπώνουν περίπλοκες συμπεριφορές σε απλά σχήματα που μπορούμε να περιγράψουμε με εικόνες και μαθηματικά.
- Συχνά παραβλέπουμε περιπλοκότητες που μας κάνουν πιο ενδιαφέροντες από υπολογιστές.

Αυτή η απλότητα μπορεί να είναι αρετή αν ο σκοπός μας είναι να *ΠΡΟΒΛΕΨΟΥΜΕ* την ανθρώπινη συμπεριφορά!

Οικονομική, Κίνητρα & Οικονομικά Υποδείγματα

Ρεαλισμός: Friedman Μπάλες Μπιλιάρδου

- Πετυχαίνοντας καλή βολή απαιτεί κανόνες τριγωνομετρίας και φυσικής.
- Οι παίκτες δεν γνωρίζουν τους κανόνες αυτούς, αλλά συμπεριφέρονται **“ΣΑΝ”** να γνωρίζουν.
- Για πρόβλεψη της συμπεριφοράς του (καλού) παίκτη, φτιάχνουμε “μη ρεαλιστικά” υποδείγματα βασισμένα στην τριγωνομετρία και φυσική.

Κατασκευάζουμε “μη ρεαλιστικά” υποδείγματα που υποθέτουν ότι τα άτομα συμπεριφέρονται **“ΣΑΝ”** να λύνουν προβλήματα βελτιστοποίησης

Οικονομική, Κίνητρα & Οικονομικά Υποδείγματα

Μια Ακούσια Επίπτωση κατά την εκμάθηση της μικροοικονομικής

- Καταλαβαίνουμε καλύτερα τις συνέπειες των πράξεων μας.
- Κάθε υπόδειγμα, αν και εξειδικευμένο, μπορεί να εφαρμοστεί σε πολλές διαφορετικές καταστάσεις.
- Σε τελική ανάλυση πρόκειται για ένα υπόδειγμα, ή τουλάχιστον μία εννοιολογική προσέγγιση.

Δεν μπορούμε να σας μάθουμε τί θα κάνετε στην δουλειά σας, μπορούμε όμως να γυμνάσουμε τον εννοιολογικό μυ, την ικανότητα να σκεφθείτε εννοιολογικά.

Προβλέποντας έναντι Κρίνοντας Συμπεριφορές & Κοινωνικά Αποτελέσματα

- **Θετική Οικονομική:** Πώς να **Προβλέπουμε** πραγματικά Αποτελέσματα (ανάλυση απελευθερωμένη από αξίες).
- **Κανονιστική Οικονομική:** Πώς να **Κρίνουμε** Αποτελέσματα.
- **Αποτελεσματικότητα:** Θετική ή κανονιστική;
 - Το να λέμε «αυτή η κατάσταση είναι αποτελεσματική» είναι μια θετική πρόταση που μπορεί να ειπωθεί ως «δεν υπάρχει τρόπος να κάνουμε κάποιον να πιστεύει πως έχει βελτιώσει την θέση του χωρίς να κάνουμε κάποιον άλλον να θεωρήσει πως έχει χειροτερεύσει η θέση του.»
 - Αυτό διαφέρει από την πρόταση «Το αποτέλεσμα είναι καλό» – γιατί άλλοι στόχοι μπορεί να έχουν σημασία όταν **κρίνουμε** αποτελέσματα.

Μια “Όχι Ζοφερή” Επιστήμη:

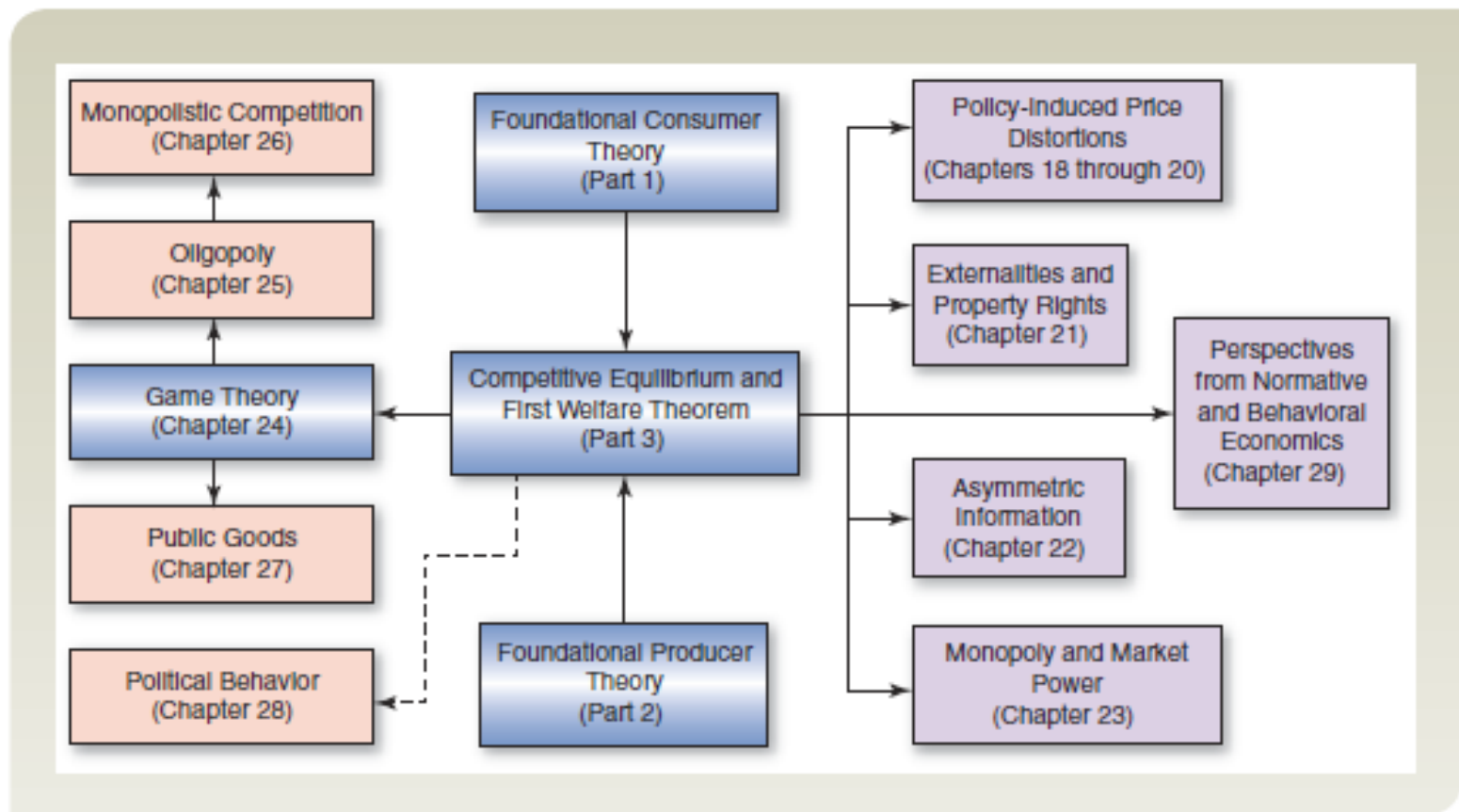
Μερικά βασικά μαθήματα

- *Πρέπει να υπάρχει χαμένος για κάθε νικητή; Όχι.* Π.χ., **μια εκούσια ανταλλαγή** ωφελεί και τις δύο πλευρές.
- *Μπορούν “Καλά” Άτομα να Συμπεριφέροντα “Κακά;”* Συχνά η συμπεριφορά μας **οδηγείται από κίνητρα** που αντιμετωπίζουμε, και όχι λόγω χαρακτήρα.
- *Τάξη: Αυθόρμητη ή Τεχνητή?* Τείνουμε να αποδίδουμε την τάξη σε συνειδητή δημιουργία, αλλά η μελέτη των αγορών δείχνει άλλα. **Η τάξη μπορεί να εμφανιστεί αυθόρμητα** χωρίς κανένα σχεδιαστή.

Η τυπική δομή μαθήματος Μικροοικονομικής

- 1) Ατομική Επιλογή
- 2) Επιλογή Ανταγωνιστικής Επιχείρησης
- 3) Τέλειος Ανταγωνισμός και το “Αόρατο Χέρι”
- 4) Στρεβλώσεις στο “Αόρατο Χέρι” σε συνθήκες Ανταγωνισμού
- 5) Στρεβλώσεις στο “Αόρατο Χέρι” από την Στρατηγική Λήψη Αποφάσεων

Διάγραμμα Ροής: Πώς συνδέονται τα μέρη

Η τυπική δομή μαθήματος:

Ατομική Επιλογή

- Εξετάζουμε τις επιλογές των ατόμων στο ρόλο τους ως *καταναλωτές, εργαζόμενοι*, και άτομα που προγραμματίζουν για το μέλλον (*αποταμιευτές* και *δανειστές*).
- Υποθέτουμε πως τα άτομα έχουν προτιμήσεις—για διάφορα *αγαθά*, για *διασκέδαση και εργασία*, για *σημερινή* κατανάλωση έναντι *μελλοντικής*.
- Θα ήθελαν να έχουν παραπάνω από όλα, αλλά περιορίζονται από *σπάνιους πόρους* όπως εισόδημα και χρόνο.
- Κατ' επέκταση, προσπαθούν να “*κάνουν το καλύτερο που μπορούν*” με δεδομένο τις συνθήκες και τα κίνητρα που αντιμετωπίζουν.

Η τυπική δομή μαθήματος:

Επιλογή ανταγωνιστικής επιχείρησης

- Οι επιχειρήσεις επιδιώκουν την **μεγιστοποίηση κερδών** παράγοντας αγαθά και υπηρεσίες, χρησιμοποιώντας εργασία και κεφάλαιο ως εισροές.
- Η ανάλυση της επιλογής των εταιριών οδηγεί στις έννοιες **καμπύλη προσφοράς** (ή συναρτήσεις) για αγαθά και **συναρτήσεις ζήτησης** (ή συναρτήσεις) για εργασία και κεφάλαιο
- Η ανάλυση των ατόμων (ως καταναλωτές, εργαζόμενοι και αποταμιευτές), από την άλλη, οδηγεί στις **καμπύλες ζήτησης** (ή συναρτήσεις) για αγαθά και **καμπύλες προσφοράς** (ή συναρτήσεις) για εργασία και κεφάλαιο

Η τυπική δομή μαθήματος:

Ισορροπία Τέλειου Ανταγωνισμού, Αόρατο Χέρι

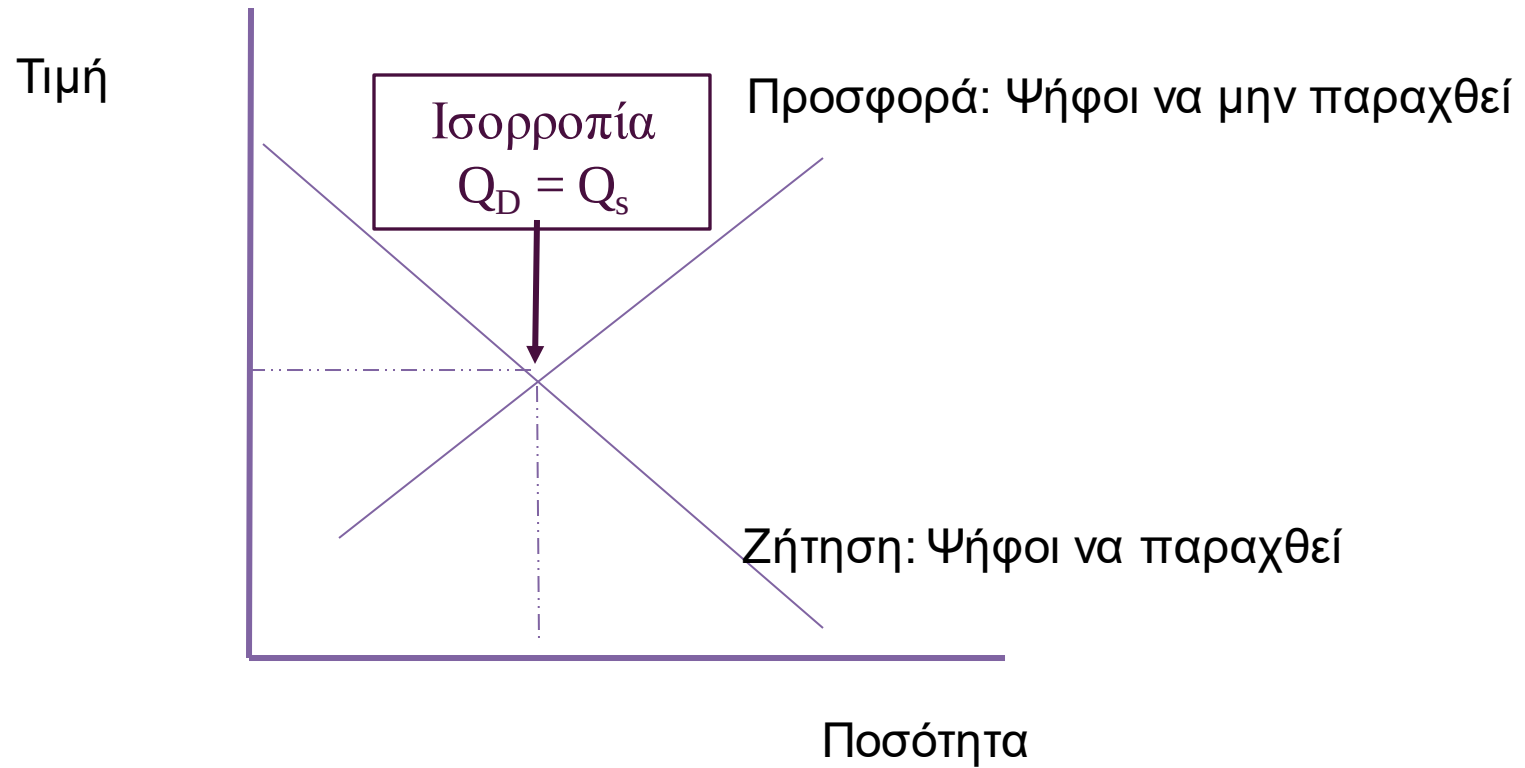
Μη-
στρατηγική
Συμπεριφορά

Άτομα (ή επιχειρήσεις) *δεν έχουν καμιά επίδραση στο οικονομικό περιβάλλον* επειδή ο καθένας είναι *πολύ μικρό μέρος* του περιβάλλοντος που δημιουργείται.

- Κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η συμπεριφορά που επιδιώκει το ατομικό συμφέρον δεν συγκρούεται με το κοινωνικό “αγαθό”.
- Οι αγορές μπορεί να δημιουργήσουν κοινωνικά επιθυμητά αποτελέσματα που δεν θα μπορούσαν να επιτευχθούν από κυβερνητικό σχεδιασμό.

Πρώτο Θεώρημα της
Ευημερίας “Το Αόρατο
Χέρι”

Σύστημα ψηφοφορίας

Κλασικός Ωφελιμισμός

Άτομα και ατομικές αξίες	Μηχανισμός Αλληλεπιδράσεων (θεσμοί, κανόνες, κ.λ.π.)	Κοινωνικό αποτέλεσμα και κοινωνική αξία
Ατομικό καλό = ευτυχία (ηδονισμός)	Οι θεσμοί κρίνονται από τις συνέπειες (συνεπειοκρατία)	Μεγιστοποίηση της συνολικής ευτυχίας.

Επικρατούσα άποψη της Οικονομικής της Ευημερίας

Άτομα και ατομικές αξίες	Μηχανισμός Αλληλοεπιδράσεων (θεσμοί, κανόνες, κ.λ.π.)	Κοινωνικό αποτέλεσμα και κοινωνική αξία
Ατομικό καλό = ικανοποίηση των επιλογών.	Ατομική ιδιοκτησία και ανταλλαγή μέσω αγοράς. Μικτή οικονομία.	Ικανοποίηση όσο το δυνατόν περισσότερων επιθυμιών ή Παρετιανισμός

Στρεβλώσεις στο “Αόρατο Χέρι” σε συνθήκες ανταγωνισμού

Περιπτώσεις που ανταγωνιστικές αγορές αποτυγχάνουν να δημιουργήσουν αποτελεσματικότητα.

1. Οι αγοραίες τιμές “στρεβλώνονται” από πολιτικές όπως ελέγχοι στις τιμές ή φορολόγηση.
2. Εξωτερικότητες (π.χ., ρύπανση).
3. Ασύμμετρη Πληροφόρηση

Ένας ρόλος στο “πραγματικό κόσμο” δημιουργείται για μη αγοραίους θεσμούς που θα εναρμονίσουν τα ατομικά κίνητρα με το κοινωνικό “αγαθό”.

Στρεβλώσεις στο “Αόρατο Χέρι” σε συνθήκες Στρατηγικής Λήψης Αποφάσεων

Καταστάσεις όπου στρατηγικές συμπεριφορές ατόμων δημιουργούν επιπρόσθετους λόγους μη εναρμόνισης της επιδίωξης ατομικού συμφέροντος με το κοινωνικό «αγαθό».

1. Αγοραία Εξουσία: Μονοπώλια, Ολιγοπώλια.
2. Πρόβλημα του λαθρεπιβάτη στην Κοινωνία των πολιτών
3. Πολιτική εξουσία και Κυβέρνηση

Όλοι οι θεσμοί αντιμετωπίζουν προβλήματα:
*Οι αγορές αντιμετωπίζουν “αποτυχίες αγορών”
Η Κοινωνία των Πολιτών αντιμετωπίζει το “πρόβλημα
του λαθρεπιβάτη” και οι Κυβερνήσεις την “πολιτική
εξουσία”*

“Τι είναι το καλό;”

Οι οικονομολόγοι ρωτούν τι είναι το “καλό” από κοινωνική σκοπιά και τι εργαλεία έχουμε να πλησιάσουμε το “καλό.” Άλλες επιστήμες προβληματίζονται.

1. Οι ψυχολόγοι έχουν αμφιβολίες για την υπόθεση του “ορθολογισμού» στα υποδείγματα μας.
2. Οι φιλόσοφοι έχουν πιο εκλεπτυσμένες έννοιες της “κοινωνικής ευημερίας.”

Οι κυβερνήσεις συχνά αποτυγχάνουν στις προσπάθειες τους γιατί τα ατομικά κίνητρα δεν συμβαδίζουν με τα συλλογικά συμφέροντα.

Φιλελευθερισμός

Άτομα και ατομικές αξίες	Μηχανισμός Αλληλεπιδράσεων (θεσμοί, κανόνες, κ.λ.π.)	Κοινωνικό αποτέλεσμα και κοινωνική αξία
Προτιμήσεις δεν είναι δεδομένες (αυτο-προσδιορίζονται) =>ελευθερία.	Οι θεσμοί προστατεύουν ατομικές ελευθερίες.	Το κοινωνικό καλό προσδιορίζεται από τα άτομα, π.χ., με κοινωνικό συμβόλαιο.

Άλλοι θεσμοί: ιδανικά ο μηχανισμός αλληλεπίδρασης «πρέπει» να εναρμονίσει τις ατομικές αξίες με την κοινωνική αξία

Άτομα και ατομικές αξίες	Μηχανισμός Αλληλεπιδράσεων	Κοινωνικό αποτέλεσμα και κοινωνική αξία
Άλλες θεωρίες ατόμων	Συγκεντρωτικός προγραμματισμός Αποκεντρωμένος προγραμματισμός	